

Jaarverslag Oud-Castricum 2021

Jaarverslag van de secretaris

Het wordt in de bijdragen van de diverse teams zeker ook nog herhaald, maar 2021 werd vooral overschaduwd door Corona.

Maar ondanks alle beperkingen zijn de vrijwilligers in 2021 erg actief geweest; Grote waardering hiervoor is zeker op zijn plaats.

Helaas heeft de jaarlijkse donateursavond geen doorgang kunnen vinden.

2021 is het jaar waarin John Hommes de voorzittershamer van Peter Sibinga heeft overgenomen. Nadat Theo Admiraal had aangegeven dat hij het penningmeesterschap wilde neerleggen, zijn we er in geslaagd Rick Buijsingh voor de functie te interesseren.

Albert Lourens, al eerder bestuurslid, heeft de nog openstaande vacature ingevuld. Het bestuur dankt iedereen die hierbij, hoe klein dan ook, een rol heeft gespeeld.

Bestuurssamenstelling 31 december 2021 John Hommes, voorzitter; Folkert Bangma, secretaris; Rick Buijsingh, penningmeester; Rino Zonneveld, coördinator extern; Albert Lourens coördinator intern

Het bestuur is in dit jaar 6 x bijeengewees. (waarvan 3 x digitaal)

Jaarverslag ICT

In 2021 zijn de voorbereidingen gestart voor de aanschaf van nieuwe PC's en bijbehorende schermen en een nieuwe NAS. De huidige PC's en NAS waren allemaal al ouder dan 8 jaar.

Jaarverslag Taakgroep Cultuur en Monumenten

Voor de communicatie binnen de taakgroep is evenals in 2020 vooral van de digitale mogelijkheden gebruik gemaakt. Slechts enkele vergaderingen van de Monumentenraad en de Klankbordgroep Duin en Bosch vonden doorgang. Met de gemeentelijke functionaris voor erfgoedzaken hebben we regelmatig contact onderhouden. Bij het pleidooi van de Monumentenraad voor uitbreiding van uren van deze adviseur hebben wij ons graag aangesloten. Gepubliceerde omgevingsvergunningen zijn beoordeeld, evenals het voorontwerp Omgevingsvisie.

Aan het gemeentebestuur is voorgesteld monumenten-informatieborden te plaatsen bij de voormalige boerderij Albert's Hoeve en bij de eendenkooi. Ook is voorgesteld om schildjes (ANWB-model) beschikbaar te stellen voor gemeentelijke monumenten en mee te werken aan een krantenpagina ter promotie van ons erfgoed. Suggesties werden gedaan voor verbetering van de gemeentelijke website. Aandacht is gevraagd voor herstel van de tankval. Een presentatie over cultuurhistorie in samenwerking van de stichting Alkmaardermeer wordt voorbereid.

Aan de politieke partijen zijn aanbevelingen gestuurd voor partijprogramma's op het gebied van erfgoed. Over de mogelijkheid om de gevels van het oude 'Armenhuis' aan de Overtoom in de oorspronkelijke staat terug te brengen, hebben we overleg geopend met de eigenaar, een gespecialiseerd bouwbedrijf en de gemeente. In onderzoek is voorts de restauratie van drie houten graftekens bij de dorpskerk.

Tenslotte is de voorbereiding van een interactieve kaart, als basis voor de kennis over Castricum rond de totstandkoming van het kadaster, een stap dichterbij gekomen dankzij het werk van het team archiefonderzoek.

Jaarverslag Archeologie

Activiteiten team archeologie Oud-Castricum

Het team bestaat dit jaar uit 8 actieve leden.

Het team is aangesloten bij afdeling 9 van de Archeologische Werkgemeenschap Nederland. Door het hele jaar heen is de gemeente geadviseerd als het om hoge archeologische verwachtingen ging bij op handen zijnde verstoringen van het bodemarchief.

Ondanks corona kon het buitenwerk met in achtneming van de regels doorgaan. We zijn binnen en buiten Castricum actief geweest. Enkele hoogtepunten.

In het begin van het jaar waren er een paar mooie muntvondsten in Bakkum. Voor de

kenners een Floris 4 of Willem 2 en een Otto 2. Munten uit de dertiende eeuw. Door de vondsten stond er een artikel over metaaldetectie "Zilver in Bakkumse bodem" in het Noordhollands Dagblad. Onze vrijwilligers Joep Fokker en Ron van Wezop kwamen daarin aan het woord.

In februari werd er een Jan 1 of 2 gevonden en een Floris V, beiden uit de dertiende eeuw. Behalve munten worden er ook andere metalen voorwerpen gevonden. Zo deze prachtige bronzen kromme naald uit de vroege Middeleeuwen.

Dan begint het opgraafseizoen en regelmatig worden onze vrijwilligers uitgenodigd om te assisteren bij archeologiebedrijven.

In april, mei en juni is gewerkt bij Hollandia in Heiloo waar een bronstijdpottenbakkerij het licht zag, in IJmuiden waar twee waterputten van gestapelde potten werden gevonden.

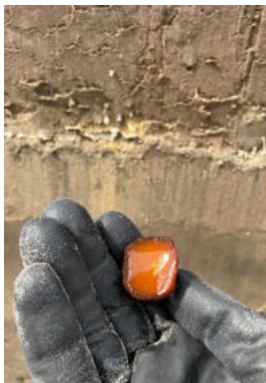
Gestapelde potten is een kenmerk van de regio in de eerste twee eeuwen van de jaartelling. Weer in Heiloo stuitte men op 34 waterputten, een kinderschoentje en op een andere locatie een bronstijdwaterput en een trip, een houten klomp.

Bij werkzaamheden aan de Vinkebaan kwamen we de fundering van een Walzkorperstelle uit WO II tegen.

In juni werd in Limmen op een stukje nooit verstoord land een Romeins As (munt) gevonden.

In juli werd een 5^e eeuwse zilverdraad versierde fibula tijdens monitoring in het duingebied gevonden

In Heiloo kwam een waterput met gevlochten filter op de bodem tevoorschijn. Er werd eveneens in Heiloo een bewerkt op zaag lijkend bot gevonden. Na determinatie blijkt het te gaan om een oude wolkam uit 1000 jaar v Chr. Tevens werd een stuk bewerkt barnsteen van 3-4 cm gevonden.

In de warme augustusmaand is bij Uitdam geholpen om een 15^e eeuwse boerderij bloot te leggen.

In december is het boek "Kennemerland in metaalvondsten" uitgegeven. Hierin worden zeer vele vondsten van onze plaatsgenoot Herman Zomerdijk in geschiedkundige context behandeld.

We zien terug op een actief 2021 en zijn benieuwd wat onderzoek in 2022 laat zien.

Jaarverslag Archiefonderzoek

De beschrijving van de geschiedenis van alle huizen die er in Castricum en Bakkum in het jaar 1898 stonden, waaraan meerdere jaren is gewerkt, is gereed. In dat jaar is er door de gemeente Castricum een lijst aangelegd ter voorbereiding van een nieuw bevolkingsregister per 1 januari 1900, waarbij elk huis weer een nieuw huisnummer kreeg. Die nummering was niet per straat, maar een oplopend nummer voor elk gebouw: huis, schuur of stal en liep in 1898 van 1 t/m 550. Met de naam van de hoofdbewoner en aanvullende kadastragegevens is de eigenaar en de locatie van het pand vastgesteld. De woningen in de wijken A tot en met F zijn beschreven. De gemeente was in 1898 verdeeld in:

A Kerkbuurt, B Oosterbuurt, C Duinderbuurt; D is het duingebied gesplitst in een zuidelijk deel: Brabantsche landbouw en een noordelijk deel: Duinontginning; E is Bakkum, toen gelegen ten noorden van de Zeeweg, gesplitst in Noord- en Zuid-Bakkum en wijk F gesplitst in Schulpstet en Noordeind.

Op termijn is het de bedoeling dat de gegevens per woning digitaal zijn te raadplegen door het aanklikken van de woning op een digitale kaart van Castricum. Daarvoor wordt gebruik gemaakt via CasGis dat bouwt op informatie uit het nationale HisGis programma van de Fryske Akademie en de KNAW. Doel van HisGis is alle kadastrale informatie, die in het begin van de 19de eeuw voor het eerst beschikbaar kwam, digitaal toegankelijk te maken. Inmiddels zijn alle woningen in Castricum in 1898 op een digitale kaart opgenomen en wordt gewerkt aan het inbrengen en verbeteren van gegevens.

Een vervolg van het project 1898 is een beschrijving van de bewoningsgeschiedenis in 1930. In dat jaar is de gemeente Castricum overgegaan van een huisnummering per wijk naar een huisnummering per straat. Vanaf 1930 is elke straatnaam officieel en in een lijst van straatnamen en huisnummers vastgelegd met vermelding van de hoofdbewoner van het betreffende huisnummer.

Inmiddels is de beschrijving van de bewoningsgeschiedenis van Breedeweg, Dr. Jacobilaan, Mient, Overtoom, Schoolstraat, Schoutenbosch, Sifriedstraat en Vinkebaan gereed.

Voor deze beschrijvingen zijn naast de familiegegevens ook veel kadastrale gegevens uit de archieven in Alkmaar en Haarlem gebruikt.

In het verslagjaar is in de archieven ook gewerkt aan de reconstructie van de Castricumse families van voor 1811 en verder voor het jaarboek aan de rubriek met de gebeurtenissen honderd jaar geleden, aan de geschiedenis van de Overtoom en aan de geschiedenis van de families Admiraal en Poel.

Jaarverslag Foto / Film werkgroep

Ook dit jaar werden de geplande werkzaamheden flink verstoord door de Corona maatregelen waardoor we een flink deel van het jaar niet in onze werkruimte terecht konden.

Gelukkig hebben we de mogelijkheid om thuis ook aan de diverse beeldbanken te werken. Dit jaar hebben we veel materiaal thuis uitgezocht en ook verwerkt. Er zijn heel veel dia's gescand en bekeken of ze al aanwezig waren. Ook losse foto's zijn zo bekeken en eventueel ingevoerd.

Jaarverslag Archiefbeheer

In de archiefruimte is het nodige herschikt naar onderwerpen die bij elkaar horen. Het ontsluiten van de bibliotheek collectie is zo goed en kwaad voortgezet. Het oorlogsdagboek van Annie van Nievelt, wat wij in kopie in onze collectie hebben, is door Marja Lute-Stet overgetypt tot een digitaal document. De documentenbank is dit jaar weer behoorlijk uitgebreid door de invoer van veel krantenartikelen.

Jaarverslag Jaarboek

Ondanks de beperkingen vanwege de coronamaatregelen is de redactie er in 2021 in geslaagd om een gevarieerd 44e Jaarboek samen te stellen, dat opnieuw 120 pagina's bevat.

Indien mogelijk vergaderden de redactieleden bij elkaar thuis, maar vaak werden de artikelen digitaal behandeld.

Rond de zomer werd afscheid genomen van Nico Lute en Anneke Zonneveld, maar dat vormde geen belemmering voor de tijdige opmaak door uitgeverij Pirola, die er ook voor zorgde dat de boeken eind oktober van de persen rolde in een oplage van 1500 exemplaren.

Gelukkig was het mogelijk om op de gebruikelijke wijze het eerste exemplaar van deze 44e editie op 29 oktober feestelijk uit te reiken aan mevrouw Tienk Smeets. Zij is de dochter van de man die van 1945 tot 1968 burgemeester was van Castricum.

Jaarverslag Tentoonstellingen

De uitbraak van het Coronavirus en de maatregelen ter bestrijding ervan hebben grote invloed gehad op het werk van onze taakgroep.

In het voorjaar van 2020 hebben we de laatste hand gelegd aan de tentoonstelling "75 jaar Bevrijding". Helaas werd de Duynkant in het kader van de lockdown gesloten en kon de officiële opening van de tentoonstelling begin mei niet doorgaan. Uiteindelijk is de tentoonstelling begin september geopend door Walter Leenaers, zoon van de in de oorlog bekende en geliefde dokter Leenaers. Tot ieders teleurstelling werd de Duynkant in oktober opnieuw gesloten.

Terwijl we in 2021 slechts enkele open dagen hadden, is de taakgroep gestart met de voorbereidingen van de volgende tentoonstelling. Deze heeft als onderwerp "Emigratie". We proberen hierin een beeld te schetsen van het Waaron en het Hoe Castricummers een nieuw leven hebben opgebouwd in het buitenland. De opening van deze tentoonstelling zal plaatsvinden in april 2022.

Mei 2022

Secretaris Oud-Castricum

Folkert Bangma